

Beszámoló a Magyar Tehetséggondozó Társaság 28. Országos Konferenciájáról

A Magyar Tehetséggondozó Társaság 28. Országos Konferenciája 2017. szeptember 22-23-án került megrendezésre Szarvason a Benka Gyula Evangélikus Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Óvoda, a Magyar Tehetséggondozó Társaság, a Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége, Szarvas Város Önkormányzata, Magyarországi Evangélikus Egyház és a Szarvasi Evangélikus Ótemplomi Gyülekezet szervezésében. A konferenciára az ország minden részéről közel 200-an érkeztek.

A megnyitón, pénteken délután a SZIE Tessedik Campusának előadótermében **Molnár Istvánné, a Benka Gyula Evangélikus Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Óvodaigazgatója** köszöntötte a konferencia résztvevőit, megemlítve azt, hogy Szarvason milyen nagy hagyománya van a keresztény szellemiségű nevelésnek, tehetséggondozásnak Tessediktől Vajdán át napjainkig.

Elsőként Gáncs Péter, a Magyar Evangélikus Egyház elnök-püspöke a konferencia

Gáncs Péter, a Magyar Evangélikus Egyház elnök-

meghívóján szereplő Simon András idézetet vette alapul: „Egyedülálló hangszer vagy Isten kezében. Engedd, hogy a Lélek általmegszóaljjon benned az üzenet, amelytől szeretne közölni az Úr.” A bibliai történet szerint talentumot kapunk Istentől, és a kérdés az, hogy az egyén él-e a lehetőséggel élete folyamán, és ki tud-e ebben teljesedni. Ezt kell felismernie a szakembereknek, akiknek feladata, hogy ne csak felfedezzék a tehetségeket, gondozzák őket, hanem tudják itthon, Magyarországon tartani, megőrizni őket, mert így a nemzetünk, az egész országunk gazdagodik. Ehhez kérte Isten áldását.

Szarvas Város Önkormányzata és polgármestere nevében is köszöntötte a vendégeket

dr. Melis János címzetes főjegyző

dr. Melis János címzetes főjegyző, elmondva, hogy a szarvasi oktatási intézmények pedagógusainak van dolguk a tehetségekkel, akiknek a gondozása minden elismerést megérdemel. Kívánta, hogy az egész nemzet hasznára legyen a konferencia, melyen a résztvevők kicserélhetik tapasztalataikat, meghallgathatják a témakör aktualitásait.

Prof.F.J. Mönks, aEuropeanCouncilforHighAbilityörökös elnöke George Betts könyvét ajánlja minden tehetséggondozással foglalkozó szakembernek, mely az Autonóm Tanulói

**Prof.F.J. Mönks,
aEuropeanCouncilforHighA
bility örökös elnöke**

Modellről szól. Betts szerint a tehetség nemcsak az agyi képességek, hanem az egyéniség összetevője is. Mönks professzor képekkel gazdagított beszámolót tartott Betts professzor és Renzulli professzor urakkal való találkozásjáról az Egyesült Államokban, mely nagy hatással volt rá. Itt hallott először arról, hogy nemcsak a tehetségfejlesztésre kell koncentrálni a szakembereknek, hanem a tehetséges gyermekek személyiségének megértésére is. Fontos, hogy ismerjék magukat a gyermekek, önértékelésük pozitív legyen, és tudják, hogy mi az, amire képesek. Nem elég felismerni a tehetséget, hanem gondozni kell, melynek a képesség, a szenvedély, tehát a motiváció az alapja. Ha így tesznek a szakemberek, akkor olyan felnőtteké válnak a gyermekeink, akik egész életükben fontosnak fogják tartani saját maguk képzését, a tanulást.

Dr. Balogh László, a Magyar Tehetséggondozó Társaság és a

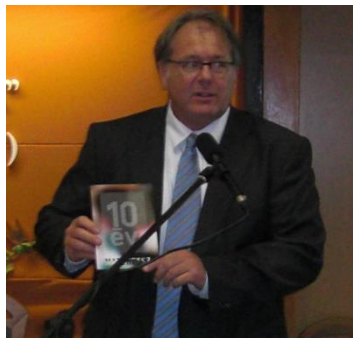

**Dr. Balogh László, a
Magyar
Tehetséggondozó
Társaság és a
MATEHETSZ elnöke**

MATEHETSZelnöke„Szakemberek együttműködésének keretei az egyéni tehetségfejlesztő programokban” című előadásában megemlítette, hogy 1989-ben alakult a Magyar Tehetséggondozó Társaság, azóta hagyományosan minden évben tartanak egy konferenciát, ahol az aktuális fejlesztési tendenciákról tartanak előadást a szakemberek. „Az egyéni tehetségfejlesztő programok alapjai” című könyvben foglaltakra hívta fel a hallgatóság figyelmét, súlypontozva azt, hogy nagy hangsúlyt kell fektetnünk az egyéni tehetséggondozásra, melyhez egyre több segítséget nyújtanak a tehetségsegítő iskolák, illetve az Arany János Tehetséggondozó Program. A professzor hangsúlyozta, hogy a tehetséggondozás nem korlátozódhat az egyéni fejlesztésre, hanem dinamikus kölcsönhatáson kell alapulnia, szükség van a fejlesztő szakemberek együttműködésére. Foglalkozni kell a fejlesztési tőke megteremtésével, mert ha elaprózzuk a hatásokat, akkor nincs megfelelő fejlődési ütem. A tehetséges gyermek teljes fejlesztéshez szükség van a pedagógusok, szaktanárok, tanácsadó szakemberek, mentor, tutor, pszichológus és a szülők együttműködésére, hogy megfelelő tanulási módszereket tudjanak választani. Dr. Balogh László előadásában kiemelte a MATEHETSZ célkitűzését, mely egybővülő tanácsadó hálózat kiépítését foglalja magába. Bepillantást nyertünk a tehetségkoordinátorok sokrétű feladatába is. Ebben a rendszerben nagyon fontos feladata a pedagógusnak a gyermek tehetségének felderítése, ők gyűjtik az információkat róluk egész óvodás koruktól fogva. Ehhez kapcsolódik a pszichológus és a szülők jellemzése, mert ezek alapján tervezi meg a

tehetségkoordinátor a fejlesztést, aki így kontrolálja a tehetséggondozást. Fontos, hogy a szülők mellett a gyermekeket is bevonják a döntéshozatalba. Véleménye szerint mindezek megvalósításához nélkülözhetetlen az intézményvezető felelőssége a „folyamatos építkezés”, a szubjektív feltételek megteremtése.

Bajor Péter, a Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége ügyvezető elnöke a

Bajor Péter, a Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége ügyvezető elnöke

„Nemzeti Tehetség Program” helyzetértékeléséről beszélt. Elmondta, hogy az 1987 – az ECHA (Európai Tehetségsegítő Tanács) megalakulása óta létrejött a Magyar Tehetséggondozó Társaság, a Nemzeti Tehetségsegítő Tanács és a Matehetsz szervezetek, számos kiadvánnyal, online elérhető formátumokkal, konferenciákkal segítik a tehetségfejlesztő szakembereket. 2000-ben elindult az Arany János Tehetséggondozó Program, melynek célja az

esélyteremtés a különböző szociális, kulturális, gazdasági háttérrel rendelkező szülők gyermekeinek egyenlő esélyeket biztosító oktatási és támogatási rendszer kialakítása a tehetséggondozás mellett, mert a tehetségek segítése nemzeti ügy. Előadásában hangsúlyozta, hogy a tehetségbarát társadalom kiépítéséhez szükséges az állami-civil szervezetek együttműködése, cégek, vállalatok, magánszemélyek felajánlásai. Örömmel tájékoztatta a hallgatóságot arról, hogy az NTP pályázatok kiírásai a határokon is átnyúlnak, lehetőséget biztosítanak az intézményi fejlesztőprogramoknak, tehetséggondozó műhelyek, közösségek fejlesztésére, ösztöndíjak megalapítására, tehetséggondozók elismerésére (BonisBona). EU-támogatású kiemelt projektek közé tartozik a Magyar Génius Program, Tehetséghidak Program, Tehetségek Magyarországa Program. A Matehetsz-hálózat ma már az egész országra kiterjed, mely felöleli a tehetségpontok, tehetségsegítő tanácsok, Minősített Tehetséggondozó Műhelyek munkájának megsegítését. Elmondta, hogy a Nemzeti Tehetség Program keretein belül a tehetségek segítése új szereplője 2015-től az Új Nemzedék Központ, célkitűzései fókuszába került az, hogy új hangsúlyok kerüljenek az oktatásba, tisztázódjanak a tehetségsegítés és a köznevelés átfedései.

Dr. Polonkai Mária, a Magyar Tehetséggondozó Társaság és a MATEHETSZ alelnöke

Dr. Polonkai Mária, a Magyar Tehetséggondozó Társaság és a Matehetsz

előadásában kifejtette a tehetségprogramok szereplőit, elemeit és teendőit, valamint a tutor rendszer kialakításának fontosságát. Az előadó részletes, tényyszerű tájékoztatást nyújtott arról, hogy a tutorálás a kiemelkedő képességű fiatal tehetségének kibontakozását segítő, készségek, képességek fejlesztését szolgáló segítő tevékenység. A rendszer szakmai céljai közé tartozik a tutor szerep elterjedése, a szakemberek kiválasztása, képzése, a tutorok szakmai fórumainak kialakítása, egyéni fejlesztési tervek kidolgozásának segítése, jó gyakorlatok bemutatása rendezvényeken, elektronikus portálokon, szakirodalomban. A tutorok tartják a kapcsolatot a tehetséges fiatallal, a hazai tehetséggondozást támogató intézményrendszerrel, beszámol a Matehetsznek atutori tevékenységéről, a tutoráltak által elért eredményekről. Elmondta, hogy a rendszer sokat nyújt a tehetséges tanulónak: személyes segítséget, önismeret fejlesztését, célok megfogalmazását, programokban való részvételi lehetőséget, ösztöndíjat és a tehetséges tanulók közösségét, hálózatát.

Dr. Habil. Dávid Imre, tanszékvezető egyetemi docens, igazgatóhelyettes, Debreceni Egyetem Pszichológiai Intézete: Pedagógusok stressz kezelés egy kutatás tükrében címmel

Dr. Habil. Dávid Imre, tanszékvezető egyetemi docens, igazgatóhelyettes, Debreceni Egyetem Pszichológiai Intézete

tartott előadást, melyben kifejtette, hogy a társadalmi feszültségek lecsapódása jellegzetes színterének tekinthetjük az iskola világát. Érzelmeket kifejező képek illusztrálásával mutatta be, hogy a pedagógus szerep az elmúlt években sokat változott, a diák kiszolgáltatottsága helyébe a tanár kiszolgáltatottsága lépett, a diákok, szülők egyre inkább beleszólnak a pedagógus munkájába. Nőtt az adminisztrációs teher, egyre több információt egyre rövidebb idő alatt kell átadni a tanulóknak. Elmondta, hogy a vizsgálatban pedagógusok vettek részt, ahol azt figyelték meg, melyek azok a stresszorok, amelyek a legmegterhelőbb tényezőket jelentik számukra, mennyire tartják

önmagukat és saját tantestületüket hatékonyak a különféle problémák kezelésében. A vizsgálat eredményeként a legzavaróbb stresszorok a tanulók rongáló magatartása, közömbössége, a tanítást zavaró diák, a tanári munka presztízsének csökkenése, a viselkedési problémák az osztályban, a szülők elégedetlensége az iskolával szemben és a túlterheltség szerepelt. A nemek közötti eltérést is megfigyelték, mert a női pedagógusokat jobban megviseli a mások igényeinek való megfelelés, hiszen a nők empátikusabbak, érzékenyebbek,

érzelem orientáltabbak a férfiaknál. Az előadó ezért tartja fontosnak szakemberek bevonásával a stressz kezelési eljárások elsajátítását, önismereti tréningek szervezését, iskolapszichológusok és mentálhigiénés szakemberek foglalkoztatását, valamint közösségi-tantestületi programok szervezését a csoportszellem fejlesztésére, a potenciális társas támasz erősítésére.

Dr. Olajos Tímea docens Debreceni Egyetem Pszichológiai Intézete: „A tehetségnevelés

**Dr. Olajos Tímea
docens Debreceni
Egyetem Pszichológiai
Intézete**

mentálhigiénés vonatkozásairól! tartott előadást, melyben kiemelte, hogy a tehetséges gyermek jellemzője az intenzitás, az aszinkronia, az egyenetlen fejlődés. Kifejtette, a szakemberek együttműködésének fontosságát, a szakmai háttér tudás meghatározó szerepét, a kétszeres kivételesség fogalmát, a tehetséges gyermekek rizikófaktorainak sorát, a túlingerlékenységét, a fejlődési kríziseket, a mentális és motoros képességek közötti egyenetlenséget. Felhívta a tehetséggondozó szakemberek figyelmét arra, hogy a nevelés, az oktatás, a tanácsadás területén változtatásokra van szükség a tehetséges gyermekek optimális fejlődésének érdekében.

Az első nap programja az ECHA diplomák és az MTT kitüntetések kiosztásával ért véget, melyeket Mönks professzor, Dr. Balogh László és Bodaneczky Lászlóné dr, az MTT ügyvivője adott át Virágné Katona Zsuzsanna a Bethlen Gábor Református Általános Iskola, Óvoda igazgatójának valamint a Benka Gyula Evangélikus Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Óvoda igazgatóasszonyának, Molnár Istvánnénak. Az este bensőséges hangulatú vacsorával folytatódott, ahol lehetőség nyílt a szakmai tapasztalatok megbeszélésére, ismeretségek kötésére, baráti kapcsolatok erősítésére.

**Virágné Katona Zsuzsanna, a Bethlen Gábor
Református Általános Iskola, Óvoda
igazgatója**

**Molnár Istvánné, a Benka Gyula Evangélikus Angol
Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Óvoda
igazgatója**

A második nap programjában ötvöződött az elmélet és a gyakorlat. Gazdag műhelymunkáról tanúskodtak a szekciók és azok tartalmi munkájáról a műhelyek, így kapott helyet az óvodai, az általános iskolai és a középiskolai szekció. Betekintést nyertünk a kiváló tehetségműhelyek munkájába, láthattunk szakmai innovációkat tartalmazó kiadványokat, csengettyűsöket,

Prof.F.J. Mönks, aEuropeanCouncilforHighAbility örökös elnöke kipróbálta az Edison Klubosok járművét

Orosházi Vörösmarty Mihály Általános Iskola robotika szakkörösei

kutató gyerekek tudományos konferenciájáról készült dolgozatokat, kreativitás fejlesztését a művészetekkel, 6hatós matematika, Feketén a hófehér jó gyakorlatokat. Elénk tárult a digitális ásványtár, 110 éves muzeális gyűjtemény és mozgásba jöttek a LEGO robotok is. Az Edison Klub is kitett magáért, a gyermekek által készített elektromos kisautót a konferencia résztvevői is kipróbálhatták.

A konferenciát Dr. Balogh László, az MTT elnöke zárta. A konferencia értékelése során a házigazda iskola névadójának, Benka Gyulának életrajzából vett néhány gondolatot, mely szerint a tehetségek gondozása, sokszínűsége évszázadok óta kiemelt területe a magyar nevelésügynek, elhivatott pedagógusoknak. Nagyszerű dolog, amit megtapasztaltunk ebben a két napban, ebben az intézményben, s remek példát láthattunk arra, hogyan építhető ki egy olyan rendszer, ahol a város, a nevelőtestület, a diákok, az egyházi fenntartó és természetesen a MATEHETSZ példát mutat arra, hogy az összefogás erejével nemes dolgok jöhetnek létre. Csodálatos volt megélni a csillogó szemű gyermekek szolgálatát, élményszerű volt valamennyi előadás, körülvett bennünket a gondoskodó szeretet. Dr. Balogh László professzor megköszönte a szervezők munkáját, minden résztvevőnek a jelenlétét és jó munkát kívánt az elkövetkezendő időre.

Benka Gyula Evangélikus Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Óvoda énekkara

Benka Gyula Evangélikus Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Óvoda Szivárvány színjátszó tehetségműhelye

A konferencia programját a Benka Gyula Evangélikus Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Óvoda diákjainak műsora színesítette. A fellépő diákok felkészítésében közreműködtek: Paraszt Attiláné, HimernéDuló Erika, Himer Péter,Buzás Tünde, Makan Zsuzsanna, Chován Kálmán Alapfokú Művészeti Iskola tanárai.

Molnár Istvánné igazgató

Kriska Zsuzsa szervező pedagógus

Benka Gyula Evangélikus Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Óvoda